

At Kirkefonden har haft en Opgave i det københavnske Kirkely, og at den i sin Tid har løst den paa tilfredsstillende Maade, skal jeg ikke nægte, det vil jeg tværtimod gerne indrømme, men Tiden og Forholdene er anderledes nu. Der maa kunne være Mulighed for at løse Kirkesagen paa et noget bredere Grundlag og med noget mere alsidige Hensyn end dem, der repræsenteres af Kirkefonden.

Saa har man spurgt mig om, hvad det bliver til med det Forslag om Nedsættelse af en Kommission til Overvejelse af Forholdet mellem Stat og Kirke, som blev fremsat i sidste Rigsdagssamling, og som blev vedtaget her i dette høje Ting, men ikke naaede at blive færdigbehandlet i det andet høje Ting. Jeg beder ærede Medlemmer erindre de Forhold, hvorunder dette Forslag blev fremsat. Under Debatten om den saakaldte Ryslingesag blev jeg jo meget stærkt angrebet for min Handlemaade fra en enkelt Side her i Tinget. Fra en anden Side lød der Røster af en helt anden Art, Røster om, at hvis jeg havde handlet modsat det, jeg gjorde i denne Sag, saa vilde det have været at lægge Dynamit under Folkekirken. Disse Udtalelser gav mig Anledning til at spørge, om man muligvis nu kunde tænke sig en Forhandling om at undersøge Muligheden for en Ændring af det bestaaende Forhold mellem Stat og Folkekirke, og de Svar, jeg fik, var i hvert Fald ikke afvisende.

Jeg vovede derfor at fremsætte Forslaget, et socialdemokratisk Forslag, som allerede havde været fremme i 1922 under Forhandlingen om de J. C. Christensen-ke Kirkelove. Den Gang havde det Karakteren af en Paastand paa Overgang til Dagsordenen, men den Gang fandt det kun Tilslutning hos Socialdemokraterne, ingen af de andre Partier sluttede sig dertil. Da det nu kom frem i Lovstorm sidste Vinter, sluttede det konservative Folkeparti sig dertil, medens Venstre mente, at det var ubetimeligt, og det radikale Venstre gik imod paa Grund af den Sammensætning, som Udvalget havde faaet, da det blev udformet i Lovform; og det naaede, som sagt, ikke at blive færdigbehandlet.

Under almindelige Forhold vilde det have været nærliggende at fremsætte Forslaget igen, men jeg beder erindre, at den nuværende Regering har store sociale og økonomiske Forslag paa sit Arbejdsprogram, som den gerne vil samle Rigsdagens Kræfter om og muligvis føre igennem. Og jeg mener nu ikke, at Kirken er stedt i saa haard

en Nød, at det er nødvendigt for Øjeblikket at lægge Beslag paa Rigsdagens Tid til Behandling af et Forslag, som vil vække de samme Lidenskaber som Forslaget i afvigte Vinter og muligvis vil blive vedtaget eller forkastet i det andet høje Ting med nogle faa Stemmers Majoritet. Vedtagelsen eller Forkastelsen i det andet Ting vil sandsynligvis komme til at bero paa en Tilfældighed, og jeg ønsker ikke, at et saa vigtigt Forslag skal priggives en Tilfældighed i Rigsdagen. Jeg mener, at hvis det lægges lidt til Side foreløbig, vil det maaske være muligt i en ikke alt for fjern Fremtid at samle et betydeligt større Flertal, mindst tre Partier, om det i Rigsdagen; og jeg vil anse det for betydningsfuldt for det Arbejde, Udvalget skal gøre, at det gaar til sine Overvejelser med saa stor Tilslutning fra Rigsdagen som vel muligt.

Derfor mener jeg, at det vil være rigtigt foreløbig ikke at fremsætte Forslaget. Men jeg maa betone, at Hovedtanken i det: et kirkeligt politisk Udvalg til Overvejelse af dette grundkirkelige Spørgsmaal, det er Socialdemokraternes Forslag, og det staar Socialdemokraterne ved. Det skal være et Udvalg, i hvilket der er saa nogenlunde lige mange Repræsentanter fra kirkelig og fra politisk Side. Hvorledes disse kirkelige Repræsentanter skal vælges, derom kan der altid forhandles. Det er ikke givet, at netop den Maade, som blev foreslaaet sidste Vinter, under alle Forhold vil være den mest hensigtsmæssige.

Der er Opgaver paa det kirkelige Omraade, og der vil fremkomme Lovforslag om kirkelige Forhold fra min Side i denne Samling, kirkelige Forhold, som skal behandles, fordi Dagens Gerning altid skal gøres. Jeg sigter her navnlig til Forslaget om at skaffe Husly, om jeg saa maa sige, Kirkely for den Menighed, som udtraadte af Folkekirken sidste Vinter og har Pastor Rørdam til Præst. Jeg vil i en nær Fremtid fremsætte et Forslag herom. Som sagt, hvad Dagen kræver, skal gøres, og det maa jeg forbeholde mig Ret til at fremsætte Forslag om, naar jeg anser det for betimeligt.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Tingets næste Møde afholdes Torsdag den 5. November Kl. 1 med følgende Dagsorden: